

Öt kérdés – öt válasz

1 – Ha Magyarországon is bevett szokás lenne azzal is hírverést csapni egy-egy szerző új könyvének, hogy a belső borítón publikációs jegyzéket is közölnek – hadd tudja az olvasó, hogy hány könyvet írt már az illető, mikor és melyik kiadó gondozta műveit –, mekkora lista szerepelhetne a *Múmiák öröksége* című kötetben?

– *Ez a második könyvem. Az elsőt Politikai kultúra 1896–1986 címmel a Századég jelentette meg, ha jól emlékszem, 1987-ben.*

2 – Kötetének szerkesztői, Némethy Szabolcs és Somogyi Zoltán történetpolitikai tanulmányoknak nevezik válogatott írásait. En találóbbnak érzem a borítást is szereplő műfaji megjelölést, hiszen zömük – a 82 írás háromnegyede – napilapban, hetilapban, folyóiratban jelent meg. Ön keresett kiadót ezeknek a politikai és történeti esszéknek, vagy az Új Mandátum Könyvkiadó tett önnek ajánlatot a publikálásra?

– *A kiadó keresett meg engem. Valószínűleg a filozófus Tamás Gáspár Miklós politikai esszégyűjteményének, a Másvilágnak a folytatásaként gondoltak rám, s szándékukban áll az utolsó évek publicisztikáiból, illetve publicistáiból sorozatot összeállítani.*

3 – A *Múmiák örökségében* néhány testesebb elméleti tanulmány mellett főleg rövidebb lélegzetű, aktuálpolitikainak nevezhető írásokból olvashatók ki a magyar történelem e századi eseményei, nagy vonalakban a Horthy-érától a Horn-kormányzat első száz napjáig. Az esszék 1981 és 1994 között láttak napvilágot, de a *Világosságban* közreadott '81-es *Nemzetkarakter és ressentiment* után 1987-ig – amikor a *Magyar Politikatudományi Társaság Evkönyvében A liberalizmus utópiája és a „létező” liberalizmus* megjelent, mintha nem írt volna. Aztán – a kötet tanúsága szerint – '88-tól mintha feléledne: abban az évben a *konzervativizmusról* vitázott, '89-ben a *szocializmus három értelméről* értekezett, szaklapokban jelentette meg írásait. De mit csinált és főleg miről írt 1981 és 1988 között?

– *Akkoriban a politikai tevékenységem volt sokkal fontosabb. Részt vettem, mondjuk így, a felkészülésben; aztán a politikai pártok, pontosan saját pártom megalakításában vállaltam*

nagyobb szerepet. Később hátrább vonultam.

4 – Úgy tetszik, négy-öt éve szélesebb közönség számára van mondanivalója: a *Beszélő*-ből, a *Kritikából* 1990, a *Magyar Nemzet*-ből '91, a *Magyar Hírlap*-ból '94 óta megjelent rövid, a történelmi alapozáshoz majd' mindig ragaszkodó írásaiból válogattak a szerkesztők. Csak egy, *Az akadozó rendszerváltás második évéről* 1992-ben készített hosszabb elemzése szerepel a kötetben. Igaz, immár a második választási ciklusban ül be naponta az országházi patkóba – ez magyarázhatja az aktuálpolitikai megközelítést. Nem kérdezem, hogy mikor van ideje írni, illetve papírra vetni gondolatait, de azt igen, hogy mi sarkallja Szabó Miklós történést a publicisztika művelésére, miért kell napi politikai események kapcsán visszanyúlnia a múltba, viaskodnia a „múmiák örökségével”?

– *Krasznai Zoltánnak, a Magyar Nemzet akkori főszerkesztőjének buzdítására lett belőlem, a lusta szerzőből – aki annak előtte csakis felkérésre írt – szorgalmas*

*publicista. Szerződésem volt, dolgoznom kellett. Egyébként bizonyos értelemben ez a feladatom – nem vagyok „független politikai elemző”. Nem nyűg, kimondottan megszerettem ezt a műfajt. Művelői közül szívesen olvasom például Tamás Gáspár Miklóst, **Eörsi Istvánt**, Bauer Tamást mint publicistát, az ellenfelek közül Molnár Gusztávot, Salamon Konrádot.*

5 – Öt, eddig még nem publikált írása is belekerült a kötetbe. Ezeket megírásuk idején nem sikerült közreadnia?

– *Mind a Magyar Nemzetnek íródtak. Azok a lapok, amelyekben most publikálok, sokkal előzeke nyebbek, minden írásom megjelenik. Akkoriban éppen a szerződéses viszonyból következően a leadott írásaim megjelenetése anyagtorlódás miatt elhúzódhatott, s – napilapról lévén szó – ha aktualitásukat veszítették, végleg kimaradtak.*

(g. gy.)

Szabó Miklós:
Múmiák öröksége
Politikai és történeti esszék.
Új Mandátum Könyvkiadó.
351 oldal, fűzve 595 Ft.